

Pradžia>Mokymai, teisiniai tinklai ir agentūros>Teisinių mokymas>ES teisinių mokymo politika

ES teisinių mokymo politika

Europos teisėjų mokymai yra svarbūs visiems praktikuojantiems teisininkams, nors pirmenybė teikiama teisėjams ir prokurorams, kad jie įgytų kompetencijos Europos teisės aktų sistemos įgyvendinimo srityje. Jei praktikuojantys teisininkai pasitikės vieni kitais ir vieni kitus supras, bus užtikrinta, kad fizinių asmenų ir įmonių teisės būtų aiškiai ir nuosekliai ginamos.

Europos teisėjų mokymai yra svarbūs visiems praktikuojantiems teisininkams, kaip antai teismo pareigūnams, advokatams, solisitoriams, teismo antstoliams, notarams ir tarpininkams.

Bendradarbiavimas Europos teisėjų mokymui gerinti

Lisabonos sutartimi Europos Sąjungai suteikus naujus įgaliojimus, 2011 m. rugsėjo mėn. Europos Komisija, siekdama įgyvendinti Stokholmo programoje nustatytus Europos teisėjų mokymo prioritetus, priėmė Komunikatą

„Naujas Europos teisinių mokymo aspektas – pasitikėjimo teisingumu Europos Sąjungoje didinimas“. Komunikatu buvo siekiama Europos teisėjų mokymui suteikti naują dimensiją ir sudaryti sąlygas, kad kokybiškuose Europos Sąjungos teisės mokymuose dalyvautų dar daugiau praktikuojančių teisininkų.

Trys iš keturių atsakiusių teisėjų ir prokurorų laikėsi nuomonės, kad su ES teise susijusių bylų pastaraisiais metais pagausėjo. Todėl tapo būtina patobulinti ir išplėsti ES lygmeniu teikiamą mokymą. Beveik pusė atsakymus pateikusių teisėjų ir prokurorų mažiausiai kas tris mėnesius susiduria su ES teisės klausimais. Todėl 65 proc. teisėjų ir prokurorų mano, kad jų darbui svarbu išmanyti ES teisę ir jos taikymą (*ES valstybių narių teisėjų, prokurorų ir teismų darbuotojų apklausa apie dalyvavimą teisėjų mokymuose rezultatai. Europos Parlamento tyrimas „ES teisėjų mokymas valstybėse narėse“, 2011 m.*).

Remdamasi [Stokholmo programoje](#) nustatytais tikslais, Komisija nustatė tikslą užtikrinti, kad **iki 2020 m.**, pasinaudodami visomis **vietinėmis, nacionalinėmis ir Europos** galimybėmis, **Europos teisėjų mokymo renginiuose sudalyvautų 700 000 praktikuojančių teisininkų**, t. y. pusė visų Europos Sąjungos praktikuojančių teisininkų.

Už šio tikslo pasiekimą **bendrai atsakingos visos suinteresuotosios šalys**. Valstybės narės, teismų tarybos, nacionalinės ir Europos teisinių mokymo įstaigos, šalių ir Europos lygiu praktikuojantys teisės profesijų atstovai turi **įsipareigoti** įtraukti ES teisę ir jos taikymą į nacionalines ir vietines mokymo programas, rengti daugiau mokymų apie ES teisę ir didinti jų dalyvių skaičių.

Veiksmai

Komisija **ragina valstybes nares ir teisės profesijų atstovus** užtikrinti, kad **praktikuojantys teisininkai bent kartą per savo karjerą sudalyvautų savaitę trunkančiuose mokymuose apie ES *acquis* ir teisės priemones**.

Komisija yra **įsipareigojusi skirti daugiau lėšų** Europos teisėjų mokymams, siekdama paremti aktualesnius Europai **kokybiškus projektus**. Projektų tikslas bus apmokyti praktikuojančius teisininkus ES teisės, taip pat plėtoti e. mokymą. Pagal naują 2014–2020 m. daugiamečių finansinę programą Europos teisėjų mokymas paskelbtas prioritetine sritimi, siekiant **iki 2020 m. kasmet remti daugiau kaip 20 000 praktikuojančių teisininkų mokymus**.

Informaciją apie **ES finansinę paramą** Europos teisinių mokymo projektams galima rasti [Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio direktorato](#), [Konkurencijos generalinio direktorato](#), [Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktorato](#) ir [Europos kovos su sukčiavimu tarnybos \(OLAF\)](#) svetainėse. Nuo 2013 m. Komisija remia **AIAKOS, dviejų savaitių mainų programą neseniai paskirtiems teisėjams ir prokurorams, kurią valdo Europos teisėjų mokymo tinklas (ETMT)**. Ji kurs ir papildomas priemones – skatins pagalbinį **Europos e. teisingumo portalo** vaidmenį ir parengs **praktinių gairių**, pvz., mokymo metodikos ir vertinimo.

Komisija taip pat skatina **viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes**, kaip priemonę naujoviškiems mokymo sprendimams pasiūlyti. Visų pirma, jos gali padėti plėsti Europos teisinių mokymą – tiek siūlomų mokymo renginių, tiek juose galinčių dalyvauti teisininkų skaičiaus prasme.

Komisija parengė konkrečių Europos teisės priemonių taikymui skirtus mokymo modulius. Jais galima naudotis nemokamai ir rengdami specializuotus mokymus, dėstytojai gali juos pritaikyti nacionalinei situacijai ir skirtingoms tikslinėms grupėms. Juos galima rasti portalo skyriuje „**mokymo medžiaga**“.

Dabartinės padėties vertinimas

Komisija skelbia metines ataskaitas anglų kalba apie praktikuojančių teisininkų dalyvavimą ES teisės mokymuose Europos Sąjungoje:

2018 m. ataskaita (2588 Kb)

2017 m. ataskaita (3019 Kb)

2016 m. ataskaita (1515 Kb)

2015 m. ataskaita (1742 Kb)

2014 m. ataskaita (1895 Kb)

2012 m. ataskaita (2265 Kb) , paskelbta 2013 m.

2011 m. ataskaita (512 Kb) , paskelbta 2012 m.

2013–2014 m. Komisija atliko Europos Parlamento pasiūlytą **bandomąjį Europos teisinių mokymo projektą**, kuriuo buvo siekiama nustatyti praktikuojančių teisininkų ES teisės mokymo geriausios patirties pavyzdžius. Projekto rezultatai paskelbti toliau nurodytais adresais.

Gerosios teisėjų ir prokurorų mokymo patirties tyrimas, pavestas Europos teisėjų mokymo tinklui (ETMT).

Ataskaita pateikiama [anglų kalba](#) (1619 Kb) . Santrauka pateikiama [anglų](#) (593 Kb) ir [prancūzų](#) (589 Kb) kalbomis.

Gerosios mokymo patirties duomenų suvestines galima rasti portalo skyriuje „**geroji patirtis**“. Jos padės visų teisės profesijų atstovų dėstytojams ir mokymo paslaugų rengėjams gerinti savo veiklą tokiose srityse kaip mokymo poreikių vertinimas, mokymo metodika ar vertinimas.

Advokatų ES teisės mokymo padėties tyrimas, pavestas Europos Sąjungos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybai (CCBE) ir Europos viešojo administravimo instituto (EVAI) Europos teisėjų ir teisininkų centrui.

Ataskaita pateikiama [interaktyviame žurnale](#) (2857 Kb) ir [PDF formatu](#) (1807 Kb) anglų kalba. Santrauka pateikiama [anglų](#) (1064 Kb)

 ir [prancūzų](#) (1378 Kb) kalbomis.

Visų ES valstybių narių advokatų mokymo sistemų duomenų suvestinės pateikiamos portalo skyriuje apie praktikuojančių teisininkų mokymą nacionaliniu lygmeniu. Jos gali padėti nacionalinėms advokatūroms ir teisininkų institucijoms įvertinti prašymus tapti jų nariais pateikusių advokatų, norinčių pasinaudoti teise į įsisteigimo ES laisvę, mokymo patirtį.

Čia pateikiami kai kurie ataskaitos priedai anglų kalba, pvz., B priedas. Konsultacijų rezultatai [\(2140 Kb\)](#) [en](#) ir H PRIEDAS. Mokymo sistemų klausimynas Nr. 1 [PDF](#) (164 Kb) [en](#) bei jo paaiškinimai [PDF](#) (163 Kb) [en](#), Mokymo kursų rengėjų klausimynas Nr. 2 [PDF](#) (286 Kb) [en](#) bei jo paaiškinimai [PDF](#) (234 Kb) [en](#) ir Gerosios mokymo patirties klausimynas Nr. 3 [PDF](#) (190 Kb) [en](#) bei jo paaiškinimai [PDF](#) (62 Kb) [en](#).

Projekto interneto svetainę galima rasti [čia](#).

Teismų darbuotojų ES teisės mokymo ir mokymo kursų teismų darbuotojams rengėjų bendradarbiavimo ES lygmeniu skatinimo padėties tyrimas, pavestas EVAI Europos teisėjų ir teisininkų centro, *Justice Coopération Internationale* (JCI, Prancūzija), *Scottish Court Services* (Jungtinė Karalystė), *Centro de Estudios Juridicos* (Ispanija), *Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury* (Lenkija) ir Saksonijos *Staatsministerium der Justiz und für Europa* (Vokietija) konsorciumui.

Tyrimas pateikiamas anglų kalba [PDF](#) (1379 Kb) [en](#). Santrauka pateikiama anglų [PDF](#) (909 Kb) [en](#) ir prancūzų [PDF](#) (893 Kb) [fr](#) kalbomis. Tyrimo rekomendacijos, kaip pagerinti teismų darbuotojų mokymą, taip pat pateikiamos anglų [PDF](#) (938 Kb) [en](#) ir prancūzų [PDF](#) (950 Kb) [fr](#) kalbomis.

ES teismų darbuotojų pagrindinių užduočių ir funkcijų santrauką galima rasti [šioje lentelėje](#) [PDF](#) (383 Kb) [en](#). Išsamus teismų darbuotojų užduočių kiekvienoje valstybėje narėje aprašymas bus netrukus paskelbtas portalo valstybių narių puslapiuose.

Teismų darbuotojų mokymo sistemų valstybėse narėse aprašymas bus paskelbtas portalo skyriuje „[Praktikuojančių teisininkų mokymas nacionaliniu lygmeniu](#)“.

Teisminių institucijų atstovų, susijusių su Europos teisininkų mokymu, bendradarbiavimo skatinimo projektas, pavestas Europos teisėjų mokymo tinklui (ETMT).

Ataskaita pateikiama anglų kalba [PDF](#) (1499 Kb) [en](#). Santrauka pateikiama anglų [PDF](#) (631 Kb) [en](#) ir prancūzų [PDF](#) (630 Kb) [fr](#) kalbomis.

ES lygmens teisminių mokymo tinklų duomenų suvestines galima rasti portalo skyriuje „[Europos lygmens mokymo tinklai ir įstaigos](#)“.

Kontekstas

2006 m. Europos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikė [Komunikatą](#) dėl teisininkų mokymo Europos Sąjungoje.

2008 m. buvo priimta Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų [rezoliucija](#) dėl teisėjų, prokurorų ir teisminių institucijų darbuotojų mokymo Europos Sąjungoje.

2009 m. Europos Parlamentas paskelbė [Teisėjų mokymo stiprinimo Europos Sąjungoje tyrimą](#) [PDF](#) (553 Kb) [fr](#) prancūzų kalba.

2009 m. gruodžio mėn. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, padėtas teisinis pagrindas su Europos teisėjų mokymu susijusiai veiklai plėtoti. 81 ir 82 straipsniuose „parama teisėjų ir teisminių institucijų darbuotojų mokymui“ įvardijama kaip viena iš priemonių, būtinų teisiniui bendradarbiavimui civilinėse, komercinėse ir baudžiamosiose bylose stiprinti.

2009 m. gruodžio mėn. Taryba priėmė [Stokholmo programą](#), kurioje aptariamas visų teisės profesijų atstovams skirtas Europos teisininkų mokymo klausimas. Stokholmo programos įgyvendinimo [veiksmų plane](#) ir 2010 m. ES pilietybės [ataskaitoje](#) Komisija paskelbė, kad Europos teisininkų mokymas yra prioritentinė sritis. Europos Parlamentas taip pat nuolat pabrėžia, kad gerai parengti teisininkai gali labai prisidėti prie geresnio vidaus rinkos veikimo ir piliečių galimybes lengviau įgyvendinti savo [teises](#).

2010 m. pabaigoje Komisija pradėjo konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis, kuriose dalyvavo valstybės narės, Teisingumo forumo nariai, taip pat

[Europos lygmens mokymo tinklai ir įstaigos](#) ir jų nariai. Konsultacijų rezultatų santrauką galima rasti [čia](#) [PDF](#) (192 Kb) [en](#).

2011 m. rugsėjo 13 d. Europos Komisija paskelbė Komunikatą „

[Naujas Europos teisininkų mokymo aspektas – pasitikėjimo teisingumu Europos Sąjungoje didinimas](#)“.

2011 m. spalio 27 ir 28 d. išvadose dėl Europos teisininkų mokymo ([pateikiama anglų kalba](#)), Teisingumo ir vidaus reikalų taryba paragino kasmet su Komisija keistis informacija apie esamus ES teisės mokymo kursus ir juose dalyvavusių praktikuojančių teisininkų skaičių, ir paprašė Komisijos apsvastyti galimybę pateikti metinę Europos teisininkų mokymo ataskaitą.

2012 m. Europos Parlamentas pasiūlė įgyvendinti bandomąjį Europos teisėjų mokymo projektą, siekiant padėti:

nustatyti gerąją teisėjų, prokurorų ir teisingumo sistemos specialistų mokymo apie nacionalines teisės sistemas bei tradicijas, taip pat Sąjungos teisę, patirtį;

nustatyti veiksmingiausias būdus, kaip teisėjams, prokurorams ir teisingumo sistemos specialistams rengti ES teisės ir nacionalinių teisės sistemų mokymo kursus vietos lygmeniu ir skatinti ES teisėjų ir prokurorų dialogą bei jų veiklos koordinavimą;

skatinti ES teisėjų mokymo kursų rengėjus dalytis idėjomis apie gerąją patirtį ir skleisti jas visoje Sąjungoje;

gerinti ETMT ir nacionalinių teisėjų mokymo institucijų bendradarbiavimą. Tai apims mokymo kursų rengėjus, pavyzdžiui, Europos teisės akademiją, ir Europos lygmens profesines organizacijas, pavyzdžiui, Europos teismų tarybų tinklą, Aukščiausiųjų teismų pirmininkų tinklą, Valstybinių ir aukščiausiųjų administracinių teisminių institucijų tarybų asociaciją ir ES aukščiausiųjų teismų generalinių prokurorų tinklą.

2013 m. lapkričio mėn. Komisijos Pirmininko pavaduotoja V. Reding pasakė kalbą anglų kalba Europos Parlamento praktiniame seminare „

[Teisinis mokymas – viena iš svarbiausių priemonių siekiant Europos teisininkų kompetencijos](#)“.

2016 m. birželio mėn. Europos teisėjų mokymo tinklas (ETMT) patvirtino devynis teisėjų mokymo principus, tiek kaip pagrindą teismams jų mokymo poreikiams valdyti, tiek kaip sistemą mokymo paslaugų teikėjams, kad jie galėtų planuoti ir teikti mokymus teisėjams ir prokurorams. Principais nustatomi tokie klausimai kaip teisė į teisėjų mokymą darbo metu, atsakomybė už būtiną išteklių suteikimą, privalomas pirminis mokymas profesinės veiklos pradžioje, šiuolaikinių mokymo metodų naudojimas ir metodų bei ne teisinių klausimų įtraukimas į mokymo temas. Principų tekstą ir bendrąją informaciją galima rasti [anglų](#) ir [prancūzų](#) kalbomis.

Susiję tyrimai

[Teisminio bendradarbiavimo stiprinimas Europos Sąjungoje](#) [PDF](#) (1694 Kb) [fr](#), 2009 m., prancūzų kalba

[Teisėjų mokymas ES valstybėse narėse](#), 2011 m., anglų kalba

Europos Parlamento praktinis seminaras „Praktikuojančių teisininkų mokymas. ES teisės ir teisėjų igūdžių mokymas“:

[I sesija. Mokymas apie ES teisę ir priėgą prie jos. Gerosios patirties pavyzdžiai](#) ir [II sesija. Tarpusavio pasitikėjimo didinimas](#) (anglų kalba), 2013 m.

Paskutinis naujinimas: 15/04/2019

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama [teisiniame pranešime](#).